

Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

**Інформація про відповідальність
по утриманню, вихованню та
навчанню дітей**

**(витримки із національних
нормативно-правових актів)**

**Попереджаємо про
відповідальність за неналежне
виконання батьківських обов'язків,
за ухилення від виконання
батьківських та проявів будь-яких
форм насильства в сім'ї, в тому
числі відносно дітей та нагадуємо
про можливість, у разі невиконання
батьківських обов'язків щодо
дитини (дітей), позбавлення
батьківських прав.**

Київ – 2016

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

ст. 52 Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідується за законом,

ст. 53 кожен має право на освіту. Повна загальна середня освіта є обов'язковою.

СІМЕЙНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ст. 141 Мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини незалежно від того, чи перебували вони у шлюбі між собою. Захист прав та інтересів неповнолітніх дітей лежить на їх батьках.

ст. 150 Батьки мають право і зобов'язані виховувати своїх дітей, піклуватися про їх здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, готувати їх до праці. Забороняються фізичні покарання дитини батьками, а також застосування ними інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини.

ст. 155 Батьківські права не можуть здійснюватись в супереч інтересам дитини. При неналежному виконанні батьками (одним з них) батьківських обов'язків або при зловживанні батьківськими правами діти вправі звернутися за захистом своїх прав та інтересів до органу опіки та піклування, інших органів державної влади (якщо вона досягла 14 років).

ст. 164 Батьки або один із них можуть бути позбавлені батьківських прав, якщо буде встановлено, що він (вона) не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважних причин і протягом шести місяців не виявили щодо неї батьківського піклування; ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини; жорстоко поводяться з дитиною; є хронічними алкоголіками або наркоманами; вдаються до будь-яких видів експлуатації дитини, примушують її до жебракування та бродяжництва; засуджені за вчинення умисного злочину щодо дитини.

ст. 166 Особа, позбавлена батьківських прав, не звільняється від обов'язку по утриманню дитини.

ст. 170 Суд може прийняти рішення про відібрання дитини від батьків і передачу її на опікування органів опіки і піклування незалежно від позбавлення батьківських прав, якщо, залишення дитини у осіб, у яких вона перебуває, небезпечно для неї. У виняткових випадках при безпосередній загрозі життю або здоров'ю дитини, орган опіки та піклування вправі прийняти рішення про негайне відібрання дитини у батьків або інших осіб, на вихованні яких вона фактично перебуває.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ОСВІТУ

ст. 59 Відповідальність батьків за розвиток дитини

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.
2. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.
3. Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані: постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей; поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до державної і рідної мови, сім'ї, старших за віком, до народних традицій та звичаїв; сприяти здобуттю дітьми освіти у закладах освіти або забезпечувати повноцінну домашню освіту відповідно до вимог щодо її змісту та обсягу; виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

КОДЕКС УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

ст. 180 За доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (шляхом особистого прикладу або психічного чи фізичного спонування до вживання спиртних напоїв).

ст. 184

ч.1 Систематичне ухиляння від виконання обов'язків щодо забезпечення необхідних умов

життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей.

ч.2 Передбачена відповідальність за ті ж дії, які вчинені повторно протягом року після накладання адміністративного стягнення по ч.1 цієї статті.

ч.3 За вчинення неповнолітніми у віці від 14 до 16 років правопорушення, яке передбачає відповідальність згідно з Кодексом про адміністративну правопорушення.

ч.4 До неповнолітніх, які не досягли 14-16 років і відповідно до ст. 22 Кримінального кодексу не є суб'єктами злочину і не можуть нести кримінальної відповідальності, застосовуються примусові заходи виховного характеру, які передбачені ст. 23 Кримінального кодексу, а батьки несуть адміністративну відповідальність.

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ст. 166 Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування

Злісне невиконання батьками ... обов'язків по догляду за дитиною що спричинило тяжкі наслідки – карається обмеженнями волі на строк від двох до п'яти років позбавлення волі на той самий строк.

ст. 167 Зловживання опікунськими правами
Використання опіки чи піклування з корисливою метою на шкоду підопічному – карається штрафом до п'ятдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років.

ст. 303 Проституція або примушення чи втягнення до заняття проституцією ч.3

Дії вчинені щодо неповнолітнього або організованою групою – караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

ст. 304 Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність

Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, у пияцтво, у заняття жебрацтвом, азартними іграми – карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Інформацію надано в рамках проекту «До сильної громади через взаєморозуміння громадян», що реалізується за підтримки МФ «Відродження» командою «Інформаційно-тренінгового центру громадських ініціатив» у партнерстві з Дарницькою районною в м.Києві державною адміністрацією